
VIERING op 4 augustus 2024, 10 uur

Doopsgezinde Gemeente Aalsmeer

Orgel/Piano: J.R. Kerkenraadslid: Annigje Leighton

Opname en Regie: Commissie techniek

Lezer: Jan Joore Predikant: Paul F. Thimm

Thema: Heeft de Olympiade met geloof te maken?

Aansteken van de kaarsen

Mededelingen

Zingen “Met nieuwe woorden voor een oud verhaal”

ZZZ 102 (alle 3)

Zangen van zoeken en zien

Bemoediging en Groet

Onze hulp is in de naam van de Eeuwige,
die hemel en aarde maakt,
die trouw houdt in eeuwigheid;
die niet verloren laat gaan het werk van zijn handen.

Genade, barmhartigheid en vrede
van God, die ons liefheeft als een goede vriendin of vriend
en van Jezus Christus, die ons voorgaat als een zorgzame herder
door de Heilige Geest, die ons steunt en uitdaagt als een wijze lerares. Amen.

Inleiding en Zingen “Alles wat adem heeft”

146c (1,5,6)

Er is veel verdriet en ellende in de wereld. Kun je dan nog een loflied zingen?

Huub Oosterhuis schreef ooit een mooi gedicht, dat ons helpt om lofliederen te zingen ondanks alles wat er in ons leven en wat er in de wereld gebeurt. Die woorden deel ik met u, voordat we het loflied van psalm 146 met elkaar zingen.

Laat me maar zingen

Laat mij maar zingen zolang het nog kan.
Laat mij toch zingen zolang ik nog ben
bij mijn verstand en bij stem
zolang de aarde nog rond is
en de vrede een vierkante cirkel.
Laat mij nog zingen.
Laat mij toch zingen
mijn hart op de tong.
Zolang de oorlogen duren,
de levenden sterven,
de doden niet opstaan,
zullen wij zingen.
Laat mij maar zingen zolang het nog kan.
Laat mij maar zingen zolang ik nog ben
bij mijn verstand en bij stem.

Laten we daarom zingen.

Gebed

Bron van hoop die niet vergaat, God van liefde die blijft!

In een wereld van onrust en onzekerheid, van angst en geweld hebt u woorden van troost en vrede voor ons.

U ben bij ons, U spreekt met ons, U geeft ons kracht en vertrouwen.

Wij danken U daarvoor, dat U dat doet en blijft doen.

En nu bidden wij, maak ons ook open voor uw woorden, voor uw boodschap.

U weet wat we nodig hebben. En schenk ons vertrouwen daarin.

Help ons de moed en het doorzettingsvermogen, om te kunnen doen

waartoe U ons geroepen hebt – samen barmhartig en liefdevol te leven

- in de Geest van Jezus Christus, uw zoon en onze broeder. Amen.

Inleiding

Wat een **gigantisch** evenement zijn de **Olympische Spelen** in Parijs!

De voorbereidingen en beveiliging van de Olympiade kostten heel wat **inspanningen en geld**: bij de opening van vrijdag een week geleden stonden zo'n 44.000 metershoge schuttingen en dranghekken die de binnenstad van Parijs afsloten en er waren meer dan 60.000 politieagenten, militairen en andere beveiligers op de been. De totale kosten voor de Olympiade zijn met 8,5 miljard euro twee keer zo hoog dan begroot.

Is het dit wel allemaal waard?

De Olympiade moet een boodschap van vrede en verbondenheid in de wereld uitdragen, wordt gezegd.

Want er zijn zo'n 10.000 sporters uit de hele wereld die zich intensief hebben voorbereid en hebben uitgekeken om deel te nemen aan dit grote internationale gebeuren. Ook Palestijnen en Israëliërs zijn er, Oekraïners maar geen Russen.

Tja, wat een energie, wat een inspanning in elk opzicht: sportief, financieel, organisatorisch, logistiek. Wel best heel dubbel en omstreken allemaal!

Vandaag luisteren we naar drie korte bijbelgedeelten. Alle drie teksten sprankelen van energie en hebben het over kracht, over inzet en een doel voor ogen hebben.

Het zijn drie teksten over **geloof** uiteraard en de tekst van **Paulus** zelfs over **topsport in de arena**.

Bijbellezing: Jesaja 40:25-31

Jan Joore

Zingen "Zo vriendelijk en veilig als het licht"

221 (alle 3)

Bijbellezing: Matteüs 13:44-46

Jan Joore

1 Korintiërs 9:24-27

Paul F.

Zingen "Wie geeft ons kracht en nieuwe zin"

Melodie: "Waar God de Heer zijn schreden zet" (723)

ZW 155 (alle 2)

Zingenderwijs

Preek / overdenking

Lieve gemeente!

I.

Heeft de Olympiade met geloof te maken? Heeft geloof iets met wedstrijd en sport?

De apostel **Paulus** ziet bepaalde **overeenkomsten** tussen beiden.

Maar de vergelijking tussen geloof en sportkampioenschappen gaat natuurlijk niet helemaal op. - Er zijn ook duidelijk **verschillen** tussen topsport en geloof.

Net buiten de Griekse stad **Korinte** bevindt zich een landtong met de naam "Isthmus". Daar vonden in de Oudheid de "**Isthmische Spelen**" plaats. Deze "Isthmische Spelen" en de "Olympische Spelen" waren de beroemdste sportwedstrijden in de Oudheid, en in de tijd van de apostel Paulus.

Paulus zal wel meegemaakt hebben hoe de mensen in Korinthe in de ban waren van deze kampioenschappen en van hun sporthelden. Misschien zaten zelfs fanatieke leden van de gemeente van Korinthe als toeschouwers in het **stadion** zich op te winden in plaats van in de **kerk**. (Waarom ook niet?)

De atleten in de startblokken hadden in die tijd ook al een verplichte **zware training** van tien maanden achter de rug, zonder luxe en genot. Wie aan de start wilde moest **fit** zijn. De winnaar kreeg een eenvoudige **laurierkrans** op zijn hoofd en werd met groot gejuich gevierd. (Dure gouden, zilveren en bronzen medailles bestonden toen nog niet). Thuis in zijn woonplaats werd een kampioen levenslang hoog vereerd met voorrechten en gratis voorzieningen.

Wie weet was de apostel **Paulus** ook een sportfanaat en zat hij op een van zijn reizen in Korinthe ook op de tribune. Misschien hoorde Paulus de enthousiaste verhalen en commentaren van zijn medechristenen over de kampioenschappen in de stad.

De offers en riten bij de Isthmische Spelen voor de god Poseidon en andere goden - de hele overdreven religieuze poespas - daar zal Paulus vast een gruwelijke hekel aan gehad hebben.

Ik moet toegeven dat ik de opening van de Olympische Spelen in Parijs, met al die veel te dure poespas wel indrukwekkend vond: die internationale botenparade op de Seine, die deels prachtige en deels bekrompen toespraken van de officials, de verschillende lopers die elkaar de fakkel met het Olympische vuur overhandigden en de verlichte ballon die tenslotte opsteeg zo van "Vive la France!"

Wat me het **meeste raakte** was de **Olympische belofte** die uitgesproken werd namens alle **sporters en juryleden**: *"Namens alle wedstrijddeelnemers, beloof ik dat wij aan deze Olympische Spelen zullen deelnemen door de regels die hen bepalen te respecteren en ons daaraan te houden, door ons te verplichten tot een sport zonder doping en zonder medische middelen, in ware geest van sportiviteit, ter ere van de sport en ter ere van onze teams."* - Wat voor een vooruitgang zou het zijn als politieke en geestelijke leiders zich in die geest van fairness en sportiviteit zouden houden aan de regels - in Venezuela en elders in de wereld.

II.

Terug naar Paulus. Over de religieuze poespas van ceremonies daar heeft Paulus het helemaal niet over.

Waar hij het wél over heeft, lezen we in zijn brief...ongeveer zo:

“Jullie weten toch, wat noodzakelijk is voor een overwinning. Eigenlijk moeten jullie niet alleen maar als opgewonden toeschouwers opspringen en klappen als de een of ander kampioen is geworden. Eigenlijk zouden jullie van de atleten ook een heleboel kunnen leren. Jullie hebben gezien, hoe intensief de deelnemers hebben getraind en hoe zich hebben ingespannen en alles hebben gegeven.

*Kijk, zo serieus en gedisciplineerd als zij hun sport nemen, zo zouden **wij christenen** de wedloop moeten nemen, waar wij voor zijn aangetreden.”*

Vuurt Paulus hier atleten aan - zoals een passieve toeschouwer, of als een coach of scheidsrechter vanaf de zijlijn? Met andere woorden geeft hij op een hoge apostelstoel op een **afstand** met zijn wijsvinger aanwijzingen aan zijn medechristenen?

Nee, helemaal niet. Hij praat juist als iemand die **zelf actief en betrokken** is, als iemand die **zelf ook voortdurend traint**, zoals hij het zelf prachtig verwoord: *“Ik hard mezelf en oefen mezelf in dienstbaarheid. Want ik wil niet na anderen geprekeerd te hebben, zelf gediskwalificeerd worden.”* (V.27)

Paulus schrijft dus niet als betweterige buitenstaander anderen spelregels voor – zo van “de beste stuurder staan aan wal”; nee, hij zegt wat hij zegt als een uiterst **betrokken lid van het team**. Kennelijk heeft in de gemeente van Christus iedereen (ook de apostel zelf) geestelijke training, regelmaat en discipline nodig om als gelovige fit te zijn en te groeien.

“Godsdienst oefeningen” - zo noemden de **Doopsgezinden** vroeger hun kerkdiensten. Oefening baart kunst”, dat is overal in het leven zo:

* een **orkest** of **koor** heeft regelmatig repetities nodig voor zijn optredens,

* een **sporter of sportteam** heeft trainingen om in topconditie te zijn voor de wedstrijden. Logisch dat een **geloofsgemeenschap** (zoals onze Doopsgezinde gemeente) ook - om “in vorm” te zijn voor ons leven van alle dag – **regelmatig traint en oefent**.

De diensten op zondag, de bijbelkring, de geloofsoriëntatie, toerusting voor bezoekers, de jaarlijkse teambuildingsdag van kerkenraadsleden en werkers, allerlei vergaderingen en andere bijeenkomsten zijn meer dan een doel op zich.

Al deze activiteiten in de kerk zijn een training in samenspel, teamgeest en geloofsconditie **voor het leven buiten de kerk en door de week**.

“Godsdienst oefeningen” zijn geestelijke fitness, om zeg maar onze geloofsenergie op peil te houden. Daarvoor is tijd, oefening en discipline nodig om samen **gelooven, hopen en liefhebben** beter vol te kunnen houden.

III.

Blijkbaar heeft geloven sterke **overeenkomsten** met sport, met het **trainen** en met het meedoen aan een **inspannende wedstrijd**.

Paulus schrijft in zijn brief: *“Weet u niet dat van de atleten die in het stadion een wedloop houden er maar één de prijs kan winnen? Loop zó dat je die haalt.”* (V.24).

Waarschijnlijk gaat het u zoals mij, als ik dit hoor: dat klinkt mij heel erg **prestatiegericht en elitair** in de oren. – Natuurlijk wil iedereen graag winnen – in de sport, in een spelletje, in verkiezingen. Maar niet iedereen kan winnaar zijn. En het is belangrijk dat mensen van kindsaf **niet alleen** trainen om te **winnen**, maar ook leren om te **kunnen verliezen**. Want mensen die niet tegen hun verlies kunnen, die hun verlies niet kunnen toegeven en verwerken – met of zonder tranen – zijn onuitstaanbaar en soms zelfs levensgevaarlijk voor de wereld!

Ik denk, dat **Paulus** best hierover kon meepraten: hij heeft in zijn leven **verliezen** geleden en **nederlagen** moeten verwerken. Maar daar gaat het hem niet om.

Diemaal in ons stukje gebruikt hij het woord "**lopen**". Kennelijk is dát de kern van zijn sportieve vergelijking: het gaat om **ervoor te gaan**...met het **doel** voor ogen, zoals sporters in een wedstrijd ervoor gaan.

Het evangelie wil dus niet alleen tot **onze hoofden en harten doordringen**, maar **ook tot onze armen, benen en in ons hele lijf**. Gods woord spoort ons aan om lief te hebben met lijf en ziel, met heel ons verstand en met al onze kracht.

De **gelijkenis** van leven vanuit geloof met een wedstrijd is heel sterk, maar het **gaat niet helemaal op**. Zo is dat met vergelijkingen en beelden: ze helpen iets beter te begrijpen, maar ze gaan nooit helemaal op. Maar dat hoeft ook niet.

Natuurlijk kunnen we ook andere, **negatieve associaties** krijgen als we aan sport denken: de harde concurrentie, topsport die het lichaam sloopt, de commercie waarin miljarden dollars omgaan voor sportkleding en -uitrusting, voor doping en smeergelden, voor peperdure stadions die na de Olympiade leegstaan en vaak toch niet de gehoopte arbeidsplaatsen en toeristen opleveren. Of dat je je niet eens voor schaamt om je gasten te laten zwemmen in je geliefde rivier de Seine - net niet te vies maar toch ongezond.

Nee, de vergelijking uit de sportwereld helpt niet in elk opzicht verder en is zeker niet overal een voorbeeld voor de gemeente van Korinte van toen en voor ons, gemeente van Christus hier en in deze tijd. Wat we er wel van kunnen leren is: hoe waardevol **training en inspanning is voor ons doel**, hoe belangrijk **discipline en volharding is** om het best mogelijke uit ons te halen.

IV.

Meestal is het zinvol om verschillende vergelijkingen en beelden te gebruiken om iets duidelijk te maken en beter te begrijpen.

In de andere gelijkenissen **over de schat in de akker en de kostbare parel** beschrijft **Jezus** dit nog op een andere wijze.

Wat hebben die **landarbeider** en die **koopman** veel over om hun doel te bereiken. Wat spannen ze zich in om de schat of die ene parel te krijgen. Daar sparen ze kosten noch moeite voor. En wat zijn ze blij als dat lukt.

Die drie beelden van de atleet, van de landarbeider en van de koopman zeggen niet alles wat je over geloof kunt zeggen. Ze maken ons bewust dat geloven te maken heeft met toewijding, training, doorzettingsvermogen van onze kant. En ze zeggen dat het de moeite waard is om vol te gaan voor waar God ons toe geroepen heeft in de wereld. Natuurlijk is er ook een andere kant van geloof: geloof is niet alleen een opgave maar ook een **gave**. Geloof is ook een geschenk van God, die ons leven rijker maakt en een doel en zin kan geven. Wat is het jammer als je die gave laat liggen.

Maar misschien is het voor vandaag al heel wat om dat inspirerende sportieve beeld van die atleet mee te nemen van Paulus – nu in deze dagen van Olympische Spelen.

Want de gemeente van Christus heeft iets van een sportschool of een stadion van geloof. Dat is van onschatbare waarde voor ons en onze wereld. En dat vraagt om samen trainen en met overtuiging en toewijding ervoor gaan. Amen.

Muziek Open Ruimte

Gebed en Onze Vader

God, er is zoveel waarvoor we willen bidden en danken. We weten haast niet waarmee we moeten beginnen en wat we niet moeten vergeten. Maar U weet wat ons bezig houdt, U overziet beter dan wij wat er gebeurt, waar we aan denken en wat we over het hoofd zien. Zo durven we te bidden, ook al is ons gebed onvolledig en beperkt.

We bidden U voor alle mensen die opstaan voor menselijkheid en gerechtigheid in hun land – voor de mensen in Venezuela die daarvoor gekozen hebben, maar bitter teleurgesteld worden door hun regering en voor andere landen waar vrede en vrijheid nog ver te zoeken is. Dat zij de hoop op een goede toekomst nooit helemaal kwijt zullen raken.

Wij bidden U voor allen die lijden aan pijn en angst door de haast uitzichtloze, verschrikkelijke toestanden in hun land: oorlog en onderdrukking in de Gaza en Israël, in Oekraïne en Rusland, in Syrië en Somalië en elders.

Wij bidden U voor de Olympische Spelen in Parijs – een teken van goede wil, onvolkomen en niet onomstreden. Dat er desondanks een signaal van verbondenheid en vrede, van fairness en sportiviteit vanuit mag gaan. En dat wij uitgedaagd worden om nog betere en geloofwaardigere manieren te vinden om ons in te zetten voor vrede en verzoening in de wereld.

God, wij danken U voor mensen van goede wil, ook voor onze geloofsgemeenschap, waarin U uw woord en het visioen van uw Koninkrijk levend houdt. Inspireer ons steeds weer door gelijkenissen en beelden van wat uw Koninkrijk, uw nieuwe betere wereld, inhoudt.

We bidden voor mensen die niet mee kunnen komen, voor hen die ziek zijn en voor hen die verdrietig zijn.

In de stilte leggen we U voor, God, wat ons beweegt, onze teleurstellingen en onze hoop, wat ons zorgen baart en waar we naar verlangen. We bidden in de stilte:

...stilte...

Alles wat onze woorden en voorstellingen overstijgt, dat zeggen we met de woorden van Jezus Christus. We bidden samen tot U:

(oudere versie)	(versie van NBV 2006)
Onze Vader die in de hemel zijt.	Onze Vader in de hemel!
Uw naam worde geheiligd	Laat uw naam geheiligd worden,
Uw koninkrijk kome.	laat uw koninkrijk komen
Uw wil geschiede in de hemel,	en uw wil gedaan worden
alzo ook op de aarde.	op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood.	Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben.
En vergeef ons onze schulden,	Vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.	zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets schuldig is.
En leid ons niet in verzoeking,	En breng ons niet in beproeving,
maar verlos ons van de boze.	maar red ons uit de greep van het kwaad.
Want van u is het koninkrijk	Want aan U behoort het koningschap,
en de kracht en de heerlijkheid - in eeuwigheid	de kracht en de majesteit - in eeuwigheid. AMEN.

Collecten

Zingen “Laat de woorden die we hoorden”

422 (alle 3)

Zegen (samen)

In zijn brief aan de Romeinen (12:14) roept Paulus zijn medegelovigen op, om **niet te vervloeken** maar te **zegenen** – juist hen die je het leven moeilijk maken, “degenen die je vervolgen”.

Door te zegenen **veranderen** we **zelf** in onze houding, en wie weet is de kans ook groter dat **de ander** verandert. Anderen **zegenen** is een **basisoefening** om soepeler en leniger te worden. Dat kun je **overal en altijd** doen.

Laten we **dat trainen** als we de zegen uitspreken voor elkaar en voor anderen. Ik stel voor dat we niet alleen hen zegenen die we mogen, maar laten we vandaag ook beginnen iemand te zegenen met wie we misschien moeite hebben.

Daarmee maken we een **verschil in de wereld**. Wij zijn geroepen om te zegenen en niet om te vervloeken.

Laten we zo samen de zegen uitspreken:

De Eeuwige zegent je en behoedt je!
De Eeuwige doet zijn aangezicht over je lichten
en is je genadig!
De Eeuwige verheft zijn aangezicht over je
en geeft je vrede!

Zingen “Gezegend gaan we nu van hier...Amen”
= melodie van 273 “Loof God die zegent al wat leeft”

Zingenderwijs 57

Gezegend gaan wij nu van hier,
en God gaat met ons mee
en geeft ons moed en levenskracht,
zo gaan wij niet alleen.

Doven van kaarsen